

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Bc. Kryštofem Hornem v právní věci

žalobkyně: **AR CONNECT s. r. o.**, IČO: 24128091
se sídlem U lužického semináře 99/22, Praha
zastoupená advokátem JUDr. Simonem Mesropyanem, Ph. D.
se sídlem Rybná 678/9, Praha

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
se sídlem Zborovská 11, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2024, č. j. 132516/2024/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného napadeného rozhodnutí, jímž žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Lysá nad Labem (dále jen „městský úřad“) ze dne 22. 5. 2024, č. j. MULNL-SC/44950/2024/Trh (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně shledána vinnou ze spáchání přestupku provozovatele vozidla dle § 125f Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném do 31. 12. 2023, neboť v rozporu s § 10 odst. 3 téhož zákona nezajistila, aby při užívání žalobkyní provozovaného vozidla byly dodrženy povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Nezjištěný řidič měl dne 8. 5. 2023 v 13:23 h řídit žalobkyní provozované vozidlo na pozemní komunikaci v obci Starý Vestec ve směru na Prahu rychlostí 76 km/h, ačkoliv je v uvedeném úseku nejvyšší dovolená rychlost jízdy stanovena obecnou právní úpravou na 50 km/h, čímž měl tento řidič porušit § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a dopustit se přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu. Za přestupek provozovatele vozidla byla žalobkyni uložena povinnost zaplatit pokutu ve výši 2 500 Kč a podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) ve spojení s § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení, uložena povinnost náhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

Podstatný obsah správního spisu

2. Dne 9. 5. 2023 oznámila Městská policie Lysá nad Labem městskému úřadu, že se neznámý pachatel výše uvedeného dne dopustil přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu, neboť jako řidič osobního vozidla registrační značky X řídil po pozemní komunikaci v lokalitě Starý Vestec ve směru jízdy do Prahy toto vozidlo rychlostí 76 km/h (po odečtení maximální přípustné odchylky měřicího zařízení ve výši 3 km/h), ačkoliv nejvyšší dovolená rychlost v daném úseku činila 50 km/h. K oznámení připojila záznamy o měření a dokumentaci rychloměru.
3. Dne 15. 5. 2023 vyzval městský úřad žalobkyni jakožto provozovatelku uvedeného vozidla k uhrazení určené částky s poučením, že v případě neuhrazení částky může žalobkyně správnímu orgánu písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla. Na to žalobkyně reagovala téhož dne sdělením jména a adresy označené řidičky s tím, že šlo o služební jízdu.
4. Městský úřad následně vyzval ke sdělení data narození takto označené řidičky, na což již žalobkyně nijak nereagovala. Po marném uplynutí stanovené lhůty kvůli nezjištění skutečností odůvodňujících zahájení řízení proti určité osobě věc přestupkové odpovědnosti neznámého řidiče městský úřad dne 11. 7. 2023 odložil. Téhož dne vydal městský úřad příkaz č.j. MULNL-OD/33112/2023/Trh, kterým uznal žalobkyni vinnou z přestupku provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Žalobkyně proti tomuto příkazu podala odpor a správní orgán I. stupně následně pokračoval v řízení a provedl ústní jednání, ke kterému se žalobkyně nedostavila.
5. Dne 23. 8. 2023 městský úřad uznal rozhodnutím č. j. MULNL-OD/57354/2023/Trh žalobkyni vinnou z výše uvedeného přestupku provozovatele vozidla. Proti tomuto rozhodnutí se žalobkyně odvolala k žalovanému, který dne 12. 3. 2024 uvedené rozhodnutí svým rozhodnutím č. j. 036403/2024/KUSK zrušil s odůvodněním, že městský úřad neučinil nezbytné kroky ke zjištění totožnosti řidiče vozidla a nejednal v souladu s § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, neboť se vůbec nepokusil kontaktovat označenou řidičku na základě údajů obdržených od žalobkyně, přestože z výpisů z obchodního rejstříku plyne, že se jedná o společníci žalobkyně.
6. Městský úřad následně z registru obyvatel zjistil datum narození označené řidičky a zaslal ji výzvu k podání písemného vysvětlení. Označená řidička na ni dne 9. 4. 2024 reagovala sdělením, že odmítá vypovídat. Na to oznámil městský úřad žalobkyni, že bude Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

pokračováno v řízení o jejím přestupku a provedl další ústní jednání, ke kterému se žalobkyně znovu nedostavila.

7. Městský úřad dne 22. 5. 2024 vydal prvostupňové rozhodnutí, kterým uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Ve vztahu k označené řidičce městský úřad uvedl jen tolik, že odmítla vypovídat a správní orgán nemůže obviněného donucovat k výpovědi nebo doznání (str. 12). Žalobkyně se proti prvostupňovému rozhodnutí odvolala.
8. Žalovaný dne 8. 10. 2024 vydal napadené rozhodnutí, které žalobkyně obdržela téhož dne. Žalovaný v něm uvedl, že zasláním výzvy označené řidičce a její reakcí byly splněny nezbytné kroky, které musí správní orgán vyvinout ke zjištění pachatele přestupku řidiče vozidla. Řízení se s ním zahajuje v případech, kdy mají správní orgány sdělené údaje něčím podpořeny, např. reakcí označeného řidiče, který potvrdí, že vozidlo skutečně řídil.

Obsah žaloby a dalších podání účastníků

9. V žalobě žalobkyně namítla, že správní orgány nesprávně vyhodnotily reakci označené řidičky. Odmítnutí výpovědi není totéž, co absence reakce. Správní orgány měly pokračovat ve zjišťování skutkového stavu a prověřit označenou řidičku např. prostřednictvím registru obyvatel. Řízení proti ní neměly odložit. Správní orgány tím porušily zásadu *in dubio pro reo*, neboť pochybnosti o totožnosti řidiče přenesly na žalobkyni. Nesprávně tedy hodnotily důkazy, nedostatečně zjistily skutkový stav a porušily procesní práva žalobkyně. Porušily tím i veřejný zájem a zásadu materiální pravdy.
10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že původně nesprávný postup městského úřadu byl zhojen zasláním výzvy označené řidičce, která odmítla vypovídat. To je dle judikatury dostačující. Lze přičíst k tíži žalobkyně jako provozovatelky, pokud označená řidička odmítla výpověď. Odpovědnost řidiče vozidla nelze aplikovat v případě, že není možné na základě žádných důkazů a indicií s určitostí zjistit totožnost řidiče. Pro tento případ zákon činí odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení vozidla jinému a nezajistil, aby dodržoval povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

11. Soud ověřil, že žaloba byla podána (v pondělí 9. 12. 2024) včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje i všechny ostatní formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.
12. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). S ohledem na čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod posuzoval, zda aktuální znění zákona o silničním provozu není pro žalobkyni příznivější než jeho znění účinné do 31. 12. 2023, ze kterého vycházely správní orgány (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, č. 3528/2017 Sb. NSS). Dospěl při tom k závěru, že tomu tak není. Za posuzované jednání řidiče, od kterého se podle § 125f odst. 1 a 4 zákona o silničním provozu odvíjí výše pokuty za přestupek provozovatele vozidla, nyní hrozí trest [dle § 125c odst. 5 písm. c) zákona o silničním provozu pokuta ve výši od 4 000 Kč do 10 000 Kč], jenž není mírnější než ten, který hrozil podle použité právní úpravy.

13. Soud o věci rozhodl bez jednání, neboť účastníci s tímto postupem podle § 51 odst. 1 s. ř. s. implicitně souhlasili. Dokazování soud neprováděl. Bylo totiž možné rozhodnout toliko na základě správního spisu, který provádění dokazování nevyžaduje (např. rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Všechny žalobkyní označené důkazy jsou jeho součástí.

Posouzení věci soudem

14. Podstata sporu spočívá v posouzení důsledků postupu městského úřadu, který kontaktoval žalobkyní označenou řidičku, která se však ve věci odmítla vyjádřit. Otázka, zda byly v takovém případě splněny podmínky pro vyvození odpovědnosti provozovatele vozidla, řeší veškeré žalobní námitky. Žalobkyně totiž v žalobě několika způsoby namítá totéž.
15. Podle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
16. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se provozovatel vozidla dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 odst. 3 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Podle odst. 4 věty téhož ustanovení lze za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10 000 Kč. Podle odst. 5 písm. a) obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a nezahájil řízení o tomto přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.
17. Podle § 125g odst. 1 zákona o silničním provozu je-li zahájeno řízení o uložení pokuty za přestupek podle § 125f odst. 1, nelze již zahájit řízení o přestupku pro stejné porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích; to neplatí, pokud se provozovatel vozidla zproští odpovědnosti za přestupek podle § 125f odst. 6.
18. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu přestupkové odpovědnosti provozovatele vozidla vůči přestupkové odpovědnosti řidiče (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45).
19. Je nesporné, že městský úřad zahájil řízení s žalobkyní předčasně, neboť před tím neprovedl kroky ke zjištění totožnosti označené řidičky. Tento postup městského úřadu byl sice nesprávný (žalovaný proto jeho první rozhodnutí zrušil), nicméně tato vada není nezhojitelná.
20. Jak zdejší soud vysvětlil v rozsudku ze dne 8. 12. 2021, č. j. 50 A 2/2021-25, bod 30-32, zákon o silničním provozu správnímu orgánu „*neupírá možnost, aby své procesní pochybení učiněné před zahájením řízení o přestupku provozovatele vozidla náležitým procesním postupem zhojil [srov. např. rozsudky NSS ze dne 13. 1. 2020, č. j. 9 As 260/2018 - 21, bod 26, či ze dne 26. 5. 2020, č. j. 10 As 315/2018 - 32, bod 17, v nichž NSS naznačil možný postup správních orgánů, které před zahájením řízení o přestupku provozovatele vozidla dostatečně nezjistily totožnost pachatele přestupku]. Dle soudu je nutno § 125g zákona o silničním provozu chápat v tom smyslu, že brání tomu, aby souběžně vedena řízení o přestupku provozovatele vozidla a řízení o přestupku pro porušení „stejně“ povinností řidiče vozidla, nikoliv však v tom smyslu,*

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

že by jednou zahájené řízení o přestupku provozovatele již navždy uzavíralo cestu k případnému zahájení řízení o přestupku řidiče (jak zjevně předpokládá žalobce). Jestliže je řízení o uložení pokuty za přestupek provozovatele ukončeno, pak tím překážka zahájeného řízení ve smyslu § 125f zákona o silničním provozu odpadá, a jestliže jde zároveň o ukončení bez meritorního posouzení, pak zároveň není založena ani překážka [rei administratae] ve vztahu k samotnému přestupku, tudíž nic nebrání tomu, aby se otázka přestupku řidiče „znovuotevřela“. Proto dojde-li například k odložení věci blíže neurčeného řidiče, pak tím ve vztahu k tomuto řidiči nevzniká překážka věci rozhodnuté, a tedy není vyloučeno, aby vůči danému řidiči bylo v budoucnu zahájeno řízení o přestupku, jestliže by ve vztahu k němu vyšly později najevo nějaké relevantní informace (například údaje o jeho totožnosti). Jestliže by v mezidobí (tj. v době mezi odložením věci a získáním relevantních informací) již došlo k zahájení řízení vůči provozovateli, pak v takovém případě by se muselo nejprve rozhodnout o zastavení tohoto řízení podle § 66 odst. 2 in fine správního řádu (neboť § 86 zákona o odpovědnosti za přestupky neobsahuje zvláštní důvod pro případ odpadnutí důvodu řízení), přičemž okamžikem právní moci takového rozhodnutí (usnesení) by současně došlo k „procesnímu odklizení“ překážky podle § 125g zákona o silničním provozu, a tedy by byla otevřena cesta k zahájení řízení proti řidiči. Pokud však řízení vůči řidiči nakonec zahájeno nebude, je možno jej opět vést vůči provozovateli (pochopitelně s přihlédnutím k běhu promlčecí doby přestupku).“ (zvýrazněno v citovaném rozsudku)

21. Pokud by správní orgány dospěly k poznatkům, které by odůvodňovaly zahájení řízení proti označené řidičce, mohly (a měly) by tak postupovat výše naznačeným způsobem a řízení proti ní zahájit. Chybný postup tedy bylo možné zhojit, neboť případná dodatečná zjištění vyplývající z kontaktování označené řidičky bylo možné zohlednit. Označená řidička však odmítla vypovídat.
22. Podle čl. 40 odst. 4 Listiny základních práv a svobod má obviněný právo odepřít výpověď; tohoto práva nesmí být žádným způsobem zbaven.
23. Podle § 82 odst. 2 věty první a druhé zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, obviněný má právo nevypovídat. Správní orgán nesmí obviněného nutit k výpovědi nebo doznání.
24. Tato práva je nutno vztáhnout i na osobu podezřelou, označenou provozovatelem vozidla jako řidič, který měl svým jednáním naplnit skutkovou podstatu přestupku. Označená řidička tedy jednala zcela po právu. Je nutné posoudit, zda odepření výpovědi ze strany označené řidičky odůvodňuje závěr o splnění podmínek pro vyvození subsidiární přestupkové odpovědnosti provozovatele vozidla. Judikatura NSS uvedenou otázku již řešila a soud nemá důvod se od ní odchýlit.
25. Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké. V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování, správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. V bodě 18 citovaného rozsudku NSS uvedl: „Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla

*k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. ... pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, **která odepře podání vysvětlení** z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014 – 21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“ (zvýraznil zdejší soud)*

26. V rozsudku ze dne 11. 8. 2022, č. j. 8 As 150/2020-43, NSS uvedl: „Označí-li provozovatel vozidla jako řidiče v době spáchání přestupku jinou osobu, je na správním orgánu, aby před zahájením řízení o přestupku tuto osobu kontaktoval a vyzval ji k podání vysvětlení. Pokud by tato osoba nebyla kontaktní, **případně by podání vysvětlení odmítla**, správní orgán by řízení proti takové osobě odložil a zahájil řízení o přestupku provozovatele vozidla“ Obdobně např. i v rozsudku ze dne 3. 5. 2017, č. j. 3 As 61/2016-44, NSS uvedl, že právní úpravu je nutno vyložit tak, že „skutečnost, že nekontaktnost, **oprávněné odepření výpovědi apod. na straně označené osoby** zabrání zjištění skutečností odůvodňujících zahájení přestupkového řízení proti konkrétní osobě, jde k tíži provozovatele vozidla. Tomu samozřejmě musí předcházet reálná snaha správního orgánu o ztotožnění osoby podezřelé z přestupku, má-li k tomu správní orgán nezbytné indicie.“ (obojí zvýraznil zdejší soud)
27. V daném případě správní orgány skutečně neměly k dispozici žádné podklady, které by odůvodňovaly zahájení řízení proti označené řidičce. Ta nepotvrdila tvrzení žalobkyně o tom, že vozidlo řídila. Totožnost pachatele tedy zůstala v rovině tvrzení a nebyl předložen ani žádný podklad, který by umožňoval pravdivost tvrzení posoudit. Ačkoliv mělo jít dle tvrzení žalobkyně o služební jízdu, ve věci nebyla předložena žádná kniha jízd, cestovní příkaz, doklady o účelu cesty apod. Žalobkyně sice neměla povinnost se jakkoliv hájit ani navrhopvat důkazy svědčící v její prospěch, pokud však v tomto směru zůstala pasivní, jde odepření výpovědi označenou řidičkou k její tíži. Správním orgánům nezbylo než správně konstatovat, že učinily všechny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a přesto nezjistily skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Nastoupila tedy subsidiární odpovědnost provozovatelky. Žaloba tedy není důvodná.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

28. Protože soud neshledal žalobu důvodnou, zamítl ji (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
29. O náhradě nákladů řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Úspěšnému žalovanému náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. června 2025

JUDr. Bc. Kryštof Horn v. r.
samosoudce